

FEM PARAL·LEL

PUBLICACIÓ MENSUAL
Fundació privada El Molino
maig 2010

Ramon García-Bragado, quart tinent d'alcalde i regidor de Vivenda i Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona

D'obligat compliment: quin és el seu primer record del Paral·lel?

"El meu primer record del Paral·lel data del 1979, quan feia poc que havia arribat a Barcelona. Em vaig trobar en un lloc diferent, al que els teatres, els cabarets i els cafès li conferien un aire especial."

Hi havia anat a El Molino o algun altre teatre del Paral·lel?

"Si que hi vaig arribar a anar a El Molino. Hi anava tothom, era un clàssic de la ciutat. Era un cabaret que tenia aquella cosa, difícil de definir, que et feia entendre per què destacava entre els altres locals. La seva personalitat era molt acusada i per això va arribar a ser un símbol, no només del Paral·lel, sinó de tota Barcelona."

"Hi segueixo anant, i molt, al Paral·lel. M'agrada molt el teatre i acostumo a anar sovint al Victoria. No fa gaire que hi vaig ser per veure l'"Opera Show" i, a poc que pugui, tornaré a veure a la Compañia de Teatro Clásico. Val la pena reivindicar el paper d'aquest teatre, l'escenari del que han trepitjat des de la Margarida Xirgú fins la Mary Santpere, i que als anys 50, en una època difícil, es va atrevir a programar obres de clàssics catalans, com l'"Auca del Senyor Esteve" o "Terra Baixa"."

Com veu el barri del Poble-sec i el Paral·lel actualment?

"El Poble-sec és un barri que té gairebé 40.000 habitants, és a dir, una població similar a la de Figueres o Vic, per posar dos exemples. Parlem d'un barri fràgil, que es troba en un moment de transició que fa que hi visquin alts nivells d'envelliment, població molt arrelada a la seva vida quotidiana i una de nou vinguda, amb un profund mestissatge cultural. Però a més d'aquesta transició social, que ens porta a treballar per enfortir la cohesió social i la convivència, calen intervencions en l'espai públic, el manteniment d'edificis privats i l'accessibilitat de la trama urbana."

"Crec sincerament que la revitalització del Paral·lel impulsarà i donarà força a la regeneració del Poble-sec.

Avui en dia, l'avinguda del Paral·lel és una gran oportunitat com a via de comunicació directa entre la façana marítima i el Port i la plaça Espanya, la Fira i l'eix del carrer Tarragona, el que significa connectar Ciutat Vella, Sants i l'Eixample. Per tant, qualsevol intervenció ha de reconèixer el protagonisme que es mereix pel fet de ser una de les vies principals del centre de la ciutat. I a més hem de recuperar la seva ànima, la seva tradició i el seu paper a la ciutat com a nucli central en el terreny de l'espectacle, la cultura i el lleure, sense oblidar una presència significativa d'habitatge i comerç."

I, seguint aquest fil, com valora el conveni que es va signar entre l'ajuntament i la Fundació El Molino (FEM) i les actuacions que se'n desprendran?

"El valoro molt positivament. Revitalitzar una artèria tant

important per a Barcelona com és l'avinguda del Paral·lel, si es vol fer d'una manera profunda i abraçant tots els aspectes, tant els urbanístics, com el culturals, els comercials o, fins i tot, l'habitatge, només es pot fer amb la col·laboració de les entitats i associacions com, en aquest cas, la Fundació El Molino. Agraeixo, i molt, el seu treball, així com

el de les altres entitats que han volgut fer seu aquest procés de millora i revitalització del Paral·lel que s'impulsa a partir de la signatura del conveni."

"Ara ens trobem en un moment important, que és el de la diagnosi. Estem fent una reflexió específica i multidisciplinària d'aquesta avinguda, tractant aspectes com l'espai públic o els usos que es produeixen. Els resultats d'aquest estudi, que està realitzant el Laboratori de Cultura i Turisme de la Fundació Barcelona Mèdia, es debatran en profunditat amb el conjunt d'entitats que conformen el teixit social del barri."

I per acabar, com s'imagina el Paral·lel d'aquí a uns anys?
"L'imagino com un espai ple de vida. Amb gent que ocupa les terrasses i els cafès mentre espera veure un espectacle

Ramon García-Bragado i Acín és nascut a Osca, fill d'una família amb una llarga tradició artística i humanística. Advocat i professor de Dret Administratiu de la UPF, ha desenvolupat bona part de la seva carrera professional com a gestor, en diversos càrrecs de responsabilitat a l'Ajuntament de Barcelona i a la Generalitat de Catalunya, on va ser secretari general del Departament de la Presidència. En l'àmbit municipal ha estat lligat a l'àrea d'urbanisme, ja des de l'època de l'alcalde Joan Clos, o de les noves tecnologies, on fou director general de Localret o conseller delegat del 22@.

Actualment és el quart tinent d'alcalde i regidor de Vivenda i Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona, president del Districte de Nou Barris, president de l'Institut del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida, de l'Institut Municipal d'Urbanisme, de l'Institut Municipal d'Informàtica de Barcelona i del Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona.

o, senzillament, s'hi passeja per badar. Amb un Poble-sec regenerat al darrera, que senti l'avinguda com una cosa que li pertany. Amb El Molino plenament recuperat i capaç de enfortir l'oferta de lleure de la nostra ciutat i fent novament de cap visible d'un carrer amb forta personalitat, amb un Arnau també en funcionament, amb més cinemes i amb una certa capacitat d'aplegar al seu voltant activitats teatrals i culturals innovadores."

"Una avinguda que ens vingui a demostrar, en definitiva, la capacitat tant gran que té la cultura per millorar els nostres carrers i les nostres vides."

protagonistes del Paral·lel

Yolanda Ramos, UNA CÒMICA TOT TERRENY

Afirma que amb la vis còmica s'hi neix, que s'ha de tenir a l'ADN. La seva font d'inspiració per la creació de personatges és el realisme, el carrer, la vida quotidiana. Des de fa més de 15 anys és veïna del Poble-sec, del que es declara totalment enamorada.

Una de les obsessions de la Yolanda Ramos com actriu és el realisme: "Fer riure no és gens fàcil, i imitar encara menys"... Mentre prenc nota de les seves reflexions, serioses i ponderades, em costa creure que tinc davant una gran còmica, que clava a personatges com la Belén Esteban, - "¡Yo por mi hija ma-to!", i que ens ha fet riure tantes vegades... "En un plató les coses han de passar de veritat. Per això enganxen els reality show, enganxen les coses que estan vives... situacions, d'altra banda, que poden passar en la nostra vida quotidiana".

Yolanda davant del mirall del seu camerino d'El Molino, mentre veu en el televisor la pel·lícula "Cabaret" de Liza Minnelli.

"Els inicis varen ser molt durs, fins que vaig entrar a El Molino"

Un dia va dir allò de "mamá quiero ser artista" i, com que no va superar l'accés a l'Institut del Teatre - "els càstings se'm donen fatal..." - va fer diversos cursos d'interpretació i ball. Va trobar feina a Mallorca amb un grup que feia animació pels hotels: "la feina era esgotadora, no teníem ni un dia de festa. Va ser una època molt dura... vaig agafar bulímia i anorèxia, les dues coses. Ho explico sense embuts perquè crec que són malalties encara estigmatitzades i m'agradaria encoratjar a qui les pateix, i a les seves famílies, de que és possible sortir-te'n". Tot un exemple de superació. Per recuperar-se va haver de tornar a casa i ho va fer, amb l'ajut inestimable de la seva mare, que sempre li ha fet costat. Una tarda, mentre feia repòs, va veure un reportatge per la tele sobre El Molino, amb la Merche Mar al cap davant, i va tenir clar que allò era el què volia fer: de vedette! "Com que no sóc el que és considera tradicionalment com una bellesa, vaig entrar primer al cor, fins que en Ricardo Ardévol em va donar el paper de vedette còmica. Crec que fer de "guapa" és un paper més desagratit: jo intento fer riure, que la gent s'ho passi bé i que per uns minuts oblidis els seus problemes". I a El Molino s'hi va estar tres feliços anys: "El Molino i els meus companys d'aleshores varen ser un referent a la meua vida. Érem una tribu: ens passàvem el dia junts i ens ajudàvem sempre. Treballàvem moltíssim: els dissabtes tres funcions!! Però en tinc un grandíssim record".

"Decidir ser artista és decidir fer una cursa de Marató"

Amb El Molino tancat va acceptar l'ofertament de La Maña per anar de gira amb el seu grup, fins que la va trucar en Jordi Millán de La Cubana... "Vaig actuar a "Equipatge per el 2000", de gira. Vaig aprendre molt de La Cubana, i a més va ser una excel·lent carta de presentació per altres feines, però no varem encaixar. Jo venia d'un món molt lliure, El Molino, on tot, absolutament tot, s'improvisava. La Cubana tenia una altra manera de treballar, per a mi massa rígida i xocant... i vaig plegar. Decidir ser artista és com decidir ser corredor de maratons: a vegades creus que no hi arribaràs i de vegades et sents molt sol". Per arribar-hi la Yolanda va fer tot tipus de feines. Una de les que la va marcar fou al Jamboree, de taquillera, quan la Plaça Reial era "dura". "Aquella feina em va ensenyar molt. Va ser un bany de realitat amb els orígens de la Barcelona autèntica i una revolució interior brutal per a mi: vaig conèixer des dels més moderns de la ciutat fins als més pobres. Un dia va passar pel Jamboree en Jose Corbacho, que ja coneixia de La Cubana, i em va explicar un nou projecte: l'"Homo Zaping", i aquest cop sí que vaig passar el càsting, ja, ja, ja." La Yolanda ha pogut treballar amb grans directors, com el Corbacho mateix, de qui ens diu que sap tractar molt bé als actors encara que la processó li vagi per dins, i amb en Pedro Almodóvar. Un curt però àcid paper a la ultra premiada "Volter" li varen donar l'oportunitat de treballar amb el director manxec: "El seu èxit, és que, a banda de ser un perfeccionista, explica molt bé el què sent la gent normal

Yolanda Ramos (1968), nascuda a Sabadell, "però de Cerdanyola de tota la vida", y des de fa 15 anys veïna del carrer Salvà del Poble-sec, va començar a treballar a El Molino de vedette còmica. Després va estar dos anys amb La Cubana, però va ser l'"Homo Zaping" d'en Corbacho que li va donar popularitat. Ha participat en un munt de programes i sèries de TV, fent de presentadora, d'actriu o de còmica (7 vidas, El Club de Flo, el programa d'en Buenafuente, Saturday Night Live o l'Escobilla Nacional).

També ha fet un petit, gran, paper a Volter, de Pedro Almodóvar, i actualment prepara un programa de TV amb en Carlos Sobera.

i corrent, de poble o de ciutat; sap transmetre emocions i fer que els seus actors en transmetin".

"Per sort els temps han canviat i ara hi ha còmiques, molt bones i ben valorades"

Els últims anys, fruit d'una llarga tradició teatral i del treball de moltes companyies, ha sorgit una nova fornada de còmics. I còmiques. "Abans feien de còmiques les dones considerades lletges, i n'hi havia poques, si exceptuem a la gran Mary Santpere. Era un món d'homes. Gràcies a La Cubana, en Corbacho, en Buenafuente, a la factoria del "Polònia", etc., han sorgit moltes còmiques: la Mireia Portas, la Mònica Pérez, l'Agnès Busquets, o en Josep Ferrer, que es travestia per fer el personatge de la Soledad León de Salazar... i moltes més". I com s'inspira un còmic? "Doncs mirant al seu voltant. Observant comportaments. Passejant... la vida és la millor font d'inspiració per a un còmic".

"El Paral·lel actual és força lleig: no és l'avinguda principal que hauria de ser"

Sense embuts ens ho diu, però convençuda de què el treball de les associacions de veïns, de l'ajuntament i "d'iniciatives privades i valentes com la d'El Molino el tiraran endavant". Ens confessa que és molt més bonic el carrer Blai... "El Paral·lel actual no és "ni chicha ni limoná". Tinc la sensació que el sol, al Paral·lel no dona energia, molesta: falten arbres, terrasses amb tendals, vida. Hem d'aconseguir que el Paral·lel torni a ser un lloc per passejar. Una avinguda d'oci cívica, la avinguda emblemàtica dels teatres de Barcelona." La Yolanda Ramos, que va veure com El Molino tancava portes i el Paral·lel es degradava, està convençuda de la seva recuperació, però que, això sí, l'hem de fer entre tots. "Vaig veure com es tancava El Molino, i ara veig com torna a néixer. És una emoció increïble. S'hi està fent una gran tasca, però entre tots, veïns, veïnes, taxistes, cambriers, tots, hem de contribuir a aixecar-lo. Els que durant anys ens hem queixat de que s'havia de salvar El Molino ara podem ajudar en una cosa: anant-t'hi i mimant-lo". I t'hi veurem actuar novament? Ens pica l'ullet amb picardia, i ens respon: "jo hi aniré, segur. Això no m'ho perdo".

Cine, TV o teatre? "A mi m'agrada el contacte amb el públic: em quedo amb el teatre i amb la tele. Ara a molts shows de la tele hi ha públic, en directe, i no t'és tot el dolent del teatre: treballar els caps de setmana i sovint mal pagat. Queda més cool, per això, fer teatre o cinema, i si pot ser drama, no comèdia: sembla que tinguis més caché intel·lectual..."

Barcelona o Madrid? "Jo visc a Barcelona, m'estimo la meua ciutat i el meu barri, el Poble-sec, però ara com ara Madrid, que és una gran ciutat, em dona feina i m'hi trobo també molt a gust."

Poble-sec o..? "Poble-sec. A seques. Hi vaig viure tres anys quan treballava a El Molino. I després hi he tornat. Des del terrat de casa meu entenc perfectament les cançons de Serrat, del que sóc una gran fan. Tenim de tot: mar i muntanya. I el cementiri de Montjuïc, on casualment hi estan enterrats els meus avis... on s'acaba el barri, se surt de la ciutat, i de la vida..."

conversa amb

Amadeu Quintana,
president de la Coordinadora d'entitats
del Poble-sec:

Coordinadora d'entitats
Poble-Sec

“A la Coordinadora volem sumar, no restar. No amaguem els problemes, però la nostra prioritat és treballar per la solució. Estic convençut de que si la Coordi no existís, l'hauríem d'inventar”

La **Coordinadora d'Entitats del Poble-sec**, la **“Coordi”**, fundada el 1989, és la federació que aplega a la gran majoria de les entitats i associacions del Poble-sec, sumant **al voltant de 80 organitzacions**. Coordina entitats, ofereix serveis i impulsa activitats al llarg de l'any per ajudar a millorar la qualitat de vida del conjunt dels ciutadans, i molt especialment dels seus associats.

A més cogestiona amb el **Districte de Sants-Montjuïc** el **Centre Cívic El Sortidor**, gestiona el **Poliesportiu municipal de les 3 Xemeneies**, el **Casal Concòrdia** (seu de la Poble-sec per a Tothom i del **Pla de Desenvolupament Comunitari del Poble-sec**), el **Casal Elcano** i manté la seva seu al mateix casal amb activitats generalistes i de servei a les entitats.

El **Carnaval**, la **Mostra d'Entitats**, la **Festa Major del Poble-sec**, el **Pla Comunitari**, **Nadal Solidari al Poble-sec** i impulsar la comissió de seguretat, són les seves principals iniciatives.

Amadeu Quintana (Poble-sec, 1961) és l'actual president de la **Coordinadora d'Entitats del Poble-sec**, encara que sempre ha estat lligat al moviment associacionista del barri: primer amb el **PSUC**, als primers temps de la democràcia, organitzant festes populars, com a president de l'**AMPA de l'Escola Tres Pins** o com a director del centre cívic **El Sortidor**. És un home actiu, que no para, dialogant i executiu. Passejar amb ell pel barri és arriscar-se a fer els 100 metres amb 15 minuts: parla, pregunta i saluda a tothom, amb noms i cognoms!

Com definiries el paper de la Coordi?

“La Coordi és una miqueta com el germà gran de tots; el pots trucar sempre que vols perquè saps que sempre t'ajudarà. Ens hem guanyat aquest paper de respecte a força de treball i gràcies a tots els que treballem a la Coordi, que som molts. Tots ho hem fet possible... bé, i gràcies a en Jordi Romeu, l'anterior president i ara president d'honor: és la honestedat en persona i es va saber guanyar el respecte dels veïns i de l'administració. Som una gran entitat formada per moltes associacions i entre totes sumem. La Coordinadora ha creat consciència de barri, i ara som un lobby de territori, lobby en el bon sentit de la paraula: tenim força i l'usem pel bé comú de tots els ciutadans.”

El passat...

“A meitat dels anys 80 el Poble-sec s'esllanguia envellit, físic i socialment. S'havien perdut moltes de les festes tradicionals, les associacions no tenien quòrum... un panorama força desolador. Al 1989 varem fundar la Coordinadora, per donar vida al barri i perquè la administració és trobés al davant no només amb un interlocutor vàlid, sinó sòlid i representatiu de tots els veïns. El barri va començar a canviar, per sort, i molt. Va venir molta gent d'altres llocs

de Barcelona, els nostres joves es quedaven al barri i a principis dels 2000 va arribar una nova onada d'immigració. Destacaria un moment clau, l'any 94-95, quan es va fer el “Pla de Futur”: una reflexió de veïns implicats en entitats sobre com volíem que fos el barri.”

El present...

“El barri ha millorat molt; moltíssim. Tot i que de vegades hem tingut la sensació de que estem a la cua del Districte, les relacions amb l'administració també han millorat i hem notat el seu treball i esforç. El Poble-sec sempre ha estat un barri d'acollida, molts de nosaltres som fills d'immigrants de l'Aragó, Castella o Andalusia, i ara som acollidors de gent de mig món. En aquest sentit la Coordi fa una gran tasca d'integració i d'ajut. Per això no entenc les veus que només critiquen i no fan res per teixir solucions. De robatoris n'hi ha hagut, per desgràcia, sempre. Ara tenim un índex de delinqüència inferior, per exemple, al de l'Eixample. A mitjans dels anys 90 varem crear la “Comissió de Seguretat i Civisme”, on es treballa en estreta col·laboració amb els cossos i forces de seguretat, pels quals només tinc paraules d'elogi però els hi demano més esforç i implicació, i amb els serveis socials. És bàsic que el ciutadà s'expressi, que faci arribar les seves queixes de manera reglamentària, sense prendre's la justícia per la seva mà.”

“M'agradaria remarcar que a la Coordi, amb el plans d'acollida, hem atès a 600 immigrants en un any, i n'hi ha que arriben en unes condicions de pobresa extrema. Estem fent les coses bé, i la prova és que ens varen donar el primer premi del Consell Municipal d'Immigració, format per 30 entitats immigrants de la ciutat, per la nostra tasca d'integració, i que el nostre model de fer les coses l'estem

explicant, i s'està aplicant, a altres barris de la ciutat. Som un barri solidari i això em fa sentir molt orgullós de formar-ne part. Ens ajudem entre nosaltres: als industrials i botiguers, a la gent gran, als nens, a tothom que ho necessita, sense cap distinció. L'època més dura i fosca del barri ja ha passat, i ara entrem en una nova etapa, on més que mai hem de treballar tots junts per continuar millorant.”

El futur...

“Al futur li demano una miqueta més de col·laboració per part de l'administració municipal i lligar més el barri amb la muntanya, amb més accessos. I equipaments. Hem crescut molt en molt poc temps i al Poble-sec tenim, des de sempre, el problema de l'espai físic. Ens fan falta equipaments per la gent gran i per nanos i joves...”

“El Paral·lel és l'aparador del Poble-sec. L'hem de recuperar però no a qualsevol preu. M'agradaria un Paral·lel i un Poble-sec amb espais per a la creació artística, però amb respecte al passat cultural que s'ha tingut. Tinc moltes esperances posades en la reobertura d'El Molino. Al darrera hi ha un projecte empresarial privat, i a mi em mereix molt de respecte la gent que es juga els seus calés per crear una empresa, sobretot en aquests temps. Si a més és sostenible socialment serà un motor pel barri i el Paral·lel. La cirereta del pastís seria que és desentortolliguessin l'Arnau i el Talía...”

L'Amadeu ens fa una última declaració, que pot semblar un enigma, però no ho és: **“El Poliesportiu quan plou es mulla”**. Estem segurs que els nostres polítics ho saben, però per si de cas, els hi recordem...

històries del paral·lel i els seus barris

Envia'ns un article relacionat amb el Paral·lel i els seus barris, la seva història, anècdotes o personatges curiosos per correu electrònic a:

fem@fundacioelmolino.org

o per correu postal a:

FEM / C/ Pedro i Pons, 9-11 8^o3^a / 08034-Barcelona.

L'article ha de tenir un mínim de 200 paraules i un màxim de 500, i ha d'estar signat amb el teu nom i cognoms, afegint una adreça de correu electrònic o un telèfon de contacte. Pots incloure fotografies (per e-mail en els formats jpg, tiff o pdf, amb un pes màxim de 3 megas cadascuna).

col·labora amb la FEM

Si vols adherir-te a la Fem, descarrega l'imprès d'adhesió des de la nostra web (www.fundacioelmolino.org), empena'l i envia'l per mail o per correu postal. No oblidis indicar totes les teves dades i incloure la teva signatura.

Edita la separata: FEM (Fundació El Molino).
Direcció: Elvira Vázquez. Edició: Eva Asensio
Redacció: Fundadores y miembros de la FEM.
Entrevistas: Laura Trabal. Diseño y maquetación: Cesar Asensio
E-mail de contacto: fem@fundacioelmolino.org
ZonaSec y la FEM no se hacen responsables de las opiniones publicadas en esta separata.

